

gemeente
Haarlemmermeer

Raadsvoorstel 2014.0007436

Onderwerp Bestuursovereenkomst Park21 – recreatieplas en watersysteem

Portefeuillehouder J. Nobel / C. Loggen
Steller Rob van Aerschot / Hans Meijers (023 567 3579)
Collegevergadering 18 februari 2014
Raadsvergadering

Wat willen we bereiken?

Wij geven in 'De Nieuwe Waterkoers', die onderdeel uit maakt van de gemeentelijke Structuurvisie 2030, de richting aan voor de ombouw van het huidige doorspoelsysteem in de Haarlemmermeerpolder naar een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem. De hoofdinzet is de Haarlemmermeer meer zelfvoorzienend te maken en minder afhankelijk van het regionale watersysteem. Hiervoor is het noodzakelijk water in Haarlemmermeer méér ruimte te geven: meer ruimte om water snel te kunnen bergen bij hoosbuien, maar ook meer ruimte om zoet en schoon regenwater lang te bergen, zodat het op een ander moment, als het droger wordt, te gebruiken voor het aanvullen van de tekorten. In Park21 kan een deel van deze doelstelling worden ingevuld.

Met Park21 ontstaat in Haarlemmermeer een groot en gevarieerd landschap om te recreëren en te verblijven. Onderdeel van Park21 is een grote recreatieplas voor water- en verblijfsrecreatie. Bij het opstellen van het Masterplan Park21 (2011) en de business case was zandwinning in de recreatieplassen uitgangspunt, ter dekking van realisatiekosten van de plas en van een deel van de inrichting van het omliggende gebied.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland is altijd kritisch geweest over diepe waterplassen op dit gebied. Uiteindelijk hebben de gemeente en het hoogheemraadschap in 2013 een compromis gevonden in het voornemen tot realisatie van een ondiepe plas. Afgelopen najaar 2013, bij behandeling van de Voortgangsrapportage Park21 (Rv 2013.0068521), heeft uw raad ingestemd met de koerswijziging waarbij er geen zandwinning gaat plaatsvinden, maar daarvoor in de plaats een ondiepe plas wordt gerealiseerd. Ook het Hoogheemraadschap van Rijnland kan zich hier in vinden. Vanwege het ontbreken van opbrengsten uit zandwinning dient de business case te worden herijkt. Dekking kan worden gevonden door een extra overheidsbijdrage. Het voorstel is om hiervoor de zogenaamde Nota Ruimte Gelden¹ (hierna: NRG) in te zetten voor de recreatieplas en een duurzaam watersysteem in het omliggende gebied (deelgebied 2 Park21). Over dit voornemen om NRG in te zetten hebben wij uw raad ook bij behandeling de Voortgangsrapportage Park21 geïnformeerd.

¹ Nota Ruimte Gelden zijn destijds door het Rijk beschikbaar gesteld voor de realisatie van een groen-blauw structuur in het voormalige Westflank-plangebied. De provincie is momenteel de beheerder van het bedrag en kan in samenspraak met de gemeente en het hoogheemraadschap de gelden toewijzen.

In november 2013 hebben bestuurders van gemeente Haarlemmermeer en Hoogheemraadschap van Rijnland afgesproken om zich gezamenlijk in te zetten om € 15 miljoen van de NRG zeker te stellen voor verduurzaming van het watersysteem in deelgebied 2 inclusief recreatieplas, om daarmee de NRG-bijdrage voor Haarlemmermeer te behouden en in te zetten voor het doel waarvoor ze oorspronkelijk bedoeld zijn. Met een bestuursovereenkomst tussen beide partijen dragen we daar zorg voor. Onderdeel van de afspraak is het voorstel om een even groot bedrag aan gemeentemiddelen in te zetten voor verduurzaming van het watersysteem binnen Park21. De gelden maken de introductie van een flexibel polderpeil mogelijk, waarbij tevens een koppeling is gelegd met de transformatie van het agrarisch areaal in Park21.

Wij hebben daarom voorgesteld om – onder voorbehoud van goedkeuring door uw raad – voor de langere termijn € 15 miljoen uit gemeentelijke middelen beschikbaar te stellen hiervoor. Partijen hebben uitgesproken om bovenstaande afspraken vast te leggen in een bestuursovereenkomst, die bij dit raadsvoorstel is bijgevoegd (zie bijlage *Overeenkomst tussen de gemeente Haarlemmermeer en het hoogheemraadschap van Rijnland inzake watersysteem PARK21*).

Wat gaan we daarvoor doen?

Afgelopen periode is door hoogheemraadschap en gemeente een overeenkomst opgesteld. In de bijgevoegde overeenkomst zijn alleen afspraken vastgelegd voor het ter beschikking krijgen van middelen voor een duurzaam watersysteem in Park21 en de rollen van partijen op hoofdlijnen. Deze bestuursovereenkomst zal op termijn onderdeel gaan uitmaken van een breder palet aan bestuurlijke afspraken tussen hoogheemraadschap, provincie Noord-Holland en gemeente over de verdere verdeling van de Nota Ruimte Gelden. Daarover zal uw raad in het voorjaar van 2014 separaat worden geïnformeerd.

Toekenning van Nota Ruimte Gelden maakt onderdeel uit van een besluitvormingstraject, waarbij de provincie Noord-Holland budgethouder is. Het onverhoopt niet toekennen van € 15 miljoen uit de NRG aan de recreatieplas zal de gemeente ontslaan van de verplichting om eenzelfde bedrag te investeren in verbetering van het watersysteem.

Vervolg na overeenkomst

Zoals gezegd worden in de overeenkomst enkel de financiële en organisatorische afspraken op hoofdlijnen gemaakt. Inhoudelijke uitwerking en concretisering van aanpak en samenwerking zal plaatsvinden via een uitvoeringsplan. Bij de realisatie van projecten zal de gemeente een leidende en initiërende rol hebben in het kader van de ontwikkeling van Park21. Daarbij geldt wel het principe van wederkerigheid: beide partijen leveren een evenredige inspanning om de doelen te bereiken. Het hoogheemraadschap van Rijnland zal daarom met input en actieve inzet en aan de hand van concrete projecten bijdragen aan de invoering van flexibel peil. Invoering van een flexibel waterpeil in Park21 is een flinke opgave in verband met gevolgen voor met name de (blijvende) agrarische activiteiten. Actieve en vrijwillige deelname van agrariërs is hierbij cruciaal. Succes is daarbij niet gegarandeerd. Het hoogheemraadschap zal zich maximaal en actief inspannen om de aanleg van het duurzaam watersysteem mogelijk te maken.

Partijen hebben afgesproken dat zij zich maximaal inspannen om de financiële middelen beschikbaar te stellen en de daarmee samenhangende realisatie van projecten te realiseren, waarbij het streven is de werkzaamheden uiterlijk in 2024 af te ronden.

Wat mag het kosten?

De € 15 miljoen NRG-middelen zijn bedoeld als bijdrage in de kosten voor realisatie van de recreatieplas en verduurzaming van het watersysteem in deelgebied 2 van Park21. De werkzaamheden voor invoering van een duurzaam watersysteem in andere delen van Park21 dienen te worden gedekt uit € 15 miljoen bijdrage uit gemeentelijke middelen, op moment dat deze beschikbaar komen en op moment dat daarvoor door het hoogheemraadschap concrete projecten worden aangedragen. Deze middelen zullen primair uit de reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer (RIH) worden gedekt. Indien deze reserve niet toereikend is, zal het restant uit de algemene dekkingsreserve worden onttrokken. Over de stand van de reserve RIH wordt periodiek gerapporteerd door middel van het (t)MPG. Op dit moment is de stand van de reserve nagenoeg neutraal. Op termijn is de verwachting dat de geprognoseerde woningbouwontwikkelingen in Haarlemmermeer voldoende afdracht aan de reserve RIH zullen genereren om de bovenstaande € 15 miljoen en nader te bepalen overige ontwikkelen te kunnen dekken.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De gemeenteraad heeft de kaders voor de ontwikkeling van Park21 vastgesteld vanuit haar kaderstellende rol. De gemeenteraad is bevoegd om te besluiten over de besteding van de bijdrage van € 15 miljoen uit gemeentelijke middelen. In de overeenkomst is een ontbindende voorwaarde opgenomen dat, indien de raad geen akkoord geeft op toewijzing van € 15 miljoen gemeentelijke bijdrage aan verduurzaming van het watersysteem binnen Park21, de overeenkomst met terugwerkende kracht wordt ontbonden.

Het college is verantwoordelijk voor de realisatie van het project.

De portefeuillehouder Financiën, Wonen, Groen en Recreatie en de portefeuillehouder Ruimtelijke ordening, Mobiliteit en Luchthavenzaken zijn namens het college van B&W eerste verantwoordelijken voor de ontwikkeling van Park21. Namens het college is de portefeuillehouder Financiën, Wonen, Groen en Recreatie op grond van het Mandaat-, machtigings- en volmachtsbesluit gemachtigd om de overeenkomst namens de burgemeester te ondertekenen.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

Het voornemen om € 15 miljoen bijdrage uit NRG en € 15 miljoen bijdrage uit gemeentelijke middelen in te zetten, is opgenomen in het raadsvoorstel voor Park21 (Rv 2013.0068521), dat in november 2013 in de gemeenteraad is behandeld. Door ondertekening van de overeenkomst wordt dit nu bekrachtigd en vormt de € 15 miljoen NRG een zekere bijdrage in de dekking van de ontwikkeling van deelgebied 2. Aan uw raad is aangegeven dat we eind 2014 besluitvorming over de uitvoering van de eerste fase van deelgebied 2 voorleggen. De besteding van de NRG zal hier onderdeel van uitmaken.

Voorstel

Het college heeft besloten om:

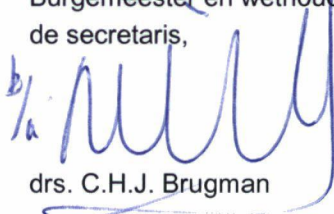
1. de voorliggende "Overeenkomst tussen de gemeente Haarlemmermeer en het hoogheemraadschap van Rijnland inzake watersysteem PARK21" ter ondertekening vast te stellen.

Op grond van het voorgaande besluit het college de raad voor te stellen om:

1. zodra de NRG-bijdrage van € 15 miljoen is toegekend voor de recreatieplas en verduurzaming van het watersysteem in deelgebied 2 Park21, een bijdrage ter beschikking te stellen a € 15 miljoen, voor de verduurzaming van het watersysteem in Park21, zoals aangegeven in de bijgevoegde overeenkomst.
2. deze gemeentelijke bijdrage van € 15 miljoen primair te dekken uit de reserve Ruimtelijke Investerings Haarlemmermeer (RIH), indien nodig aangevuld met middelen uit de algemene dekkingsreserve.

Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

b/a

drs. C.H.J. Brugman

de burgemeester,

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage(n)

- Overeenkomst tussen de gemeente Haarlemmermeer en het hoogheemraadschap van Rijnland inzake watersysteem PARK21

Hoogheemraadschap van
Rijnland

gemeente
Haarlemmermeer

Overeenkomst

Tussen de gemeente Haarlemmermeer

en

het hoogheemraadschap van Rijnland

inzake

Watersysteem PARK21

DE ONDERGETEKENDEN:

I. De gemeente Haarlemmermeer, gevestigd aan het Raadhuisplein 1, 2132 TZ te Hoofddorp, hierbij rechtsgeldig op grond van het Mandaat-, machtiging- en volmachtbesluit 2013, nummer 2012.0056496 d.d. 20 november 2012, vertegenwoordigd door de wethouder J.J. Nobel, handelend ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders van 18 februari 2014 met kenmerk 2014.0007436, hierna te noemen: "de Gemeente";

en

II. Het hoogheemraadschap van Rijnland, kantoorhoudende te Leiden en rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer A.G. Straathof, Hoogheemraad van dat hoogheemraadschap, die handelt ter uitvoering van het besluit van het dagelijks bestuur van 4 februari 2014 en daartoe is gemachtigd, hierna te noemen: "het Hoogheemraadschap";

De gemeente en het Hoogheemraadschap hierna ieder voor zich ook te noemen: "Partij" en gezamenlijk "Partijen".

OVERWEGINGEN:

- A. Binnen PARK21 zijn vanwege de herinrichting en planontwikkeling bij uitstek kansen voor verduurzaming van het watersysteem door het invoeren van een flexibel peil en aanleg van een ondiepe waterplas.
- B. Partijen hebben de ambitie om binnen PARK21 een duurzaam watersysteem te creëren, zoals is vastgelegd in Masterplan PARK21 (vastgesteld door de gemeenteraad van Haarlemmermeer op 16 juni 2011), structuurvisie 2030 van de gemeente Haarlemmermeer (vastgesteld door de gemeenteraad op 18 oktober 2012) en Waterstructuurvisie Rijnland (vastgesteld door de verenigde vergadering van Rijnland op 22 september 2010).
- C. Voor het integraal invoeren van flexibel peil binnen PARK21 is een aanzienlijke inspanning en financiering nodig, aangezien ook binnen een aantal agrarische gebieden flexibel peil moet worden ingevoerd.
- D. Partijen constateren dat de financiële dekking voor de noodzakelijke maatregelen om de onder A genoemde ambities waar te maken nog dient te worden geregeld.
- E. Voor de financiering van de ondiepe plas zijn Partijen voornemens gezamenlijk een beroep te doen op de NRG (zoals hierna gedefinieerd) omdat de aanleg van deze plas het creëren van een duurzaam watersysteem aldaar bevordert en daarmee in aanmerking komt voor provinciale toekenning van een bijdrage uit NRG;.
- F. Gelet op bovenstaande wensen Partijen de hiervoor gemaakte afspraken vast te leggen in deze overeenkomst.

GELET OP DEZE OVERWEGINGEN ZIJN PARTIJEN ALS VOLGT
OVEREENGEKOMEN:

Art. 1: Definities en algemene bepalingen

Verbeterd droogmakerijsysteem:

Duurzaam watersysteem, waarbij flexibel peil wordt ingevoerd zoals verwoord in de Waterstructuurvisie Rijnland.

Flexibel peil:

Peilbeheer, waarbij het waterpeil zich zoveel mogelijk beweegt tussen bepaalde boven- en ondergrenzen. Komt het peil boven de bovengrens, dan wordt water afgevoerd, komt het onder de ondergrens, dan wordt water aangevoerd.

NRG:

Nota Ruimte Gelden: middelen die door het rijk in het kader van de Nota Ruimte ter beschikking worden gesteld ter versterking van de nationale ruimtelijke hoofdstructuur. De toewijzing van deze middelen is decentraal neergelegd bij de provincie.

Duurzaam watersysteem:

Een watersysteem dat optimaal is ingericht om wateroverschotten en watertekorten aan te kunnen, waarbij de waterhuishouding van deelgebieden elkaar aanvullen en dat extremere situaties aankan dan waarop nu wordt genormeerd. Dat watersysteem is mede een resultante van de functies en inrichting van die deelgebieden.

PARK21:

Het door de gemeente Haarlemmermeer te ontwikkelen metropolitaan park van ca. 1000 ha, tussen Nieuw Vennep en Hoofddorp.

Gebied flexibel peil PARK21:

Het gebied van Park 21 waarbinnen integraal (dat wil zeggen inclusief de agrarische gebieden) flexibel peil wordt ingevoerd. Dit gebied is aangegeven op de plankaart in bijlage 1.

Ondiepe Recreatieplas:

Waterplas van substantiële omvang en met een waterdiepte van ca. 2-2,5 m, die boven de wateronderlatende grondlaag wordt aangelegd en welke een flexibel waterpeil zal hebben. Het doel van deze plas is gericht op het bieden van mogelijkheden voor water- en oeverrecreatie.

Het Project:

Alle werkzaamheden welke nodig zijn om realisatie van de ondiepe recreatieplas in deelgebied 2 (zie kaart bijlage 1) en introductie van flexibel peil in het Gebied flexibel peil PARK21 mogelijk te maken.

Art. 2: Doel overeenkomst

Het doel van deze overeenkomst is het vastleggen van afspraken op hoofdlijnen over de wijze waarop de financiering voor realisatie van een duurzaam watersysteem in PARK21 zeker gesteld kan worden en de voorwaarden waaronder Partijen vervolgens tot realisatie hiervan zullen overgaan alsmede de verschillende “rollen” van partijen daarbij.

Art 3: Verplichtingen

1. Partijen spannen zich maximaal in voor toekenning van € 15 miljoen uit de NRG voor realisatie van de ondiepe Recreatieplas, aangevuld met een duurzaam watersysteem in deelgebied 2 van PARK21 (zie kaart bijlage 1). Partijen zullen zodoende bevorderen dat een positief besluit hiertoe wordt genomen en verklaren zich op voorhand te conformeren aan de voorwaarden waaronder dit besluit wordt verleend.
2. Bijdrage gemeente
Ingeval de bijdrage uit NRG als bedoeld in lid 1 is toegekend draagt de Gemeente, met in achtneming van het gestelde in artikel 4, eenzelfde bedrag bij uit gemeentelijke fondsen voor invoering van een duurzaam watersysteem.
3. Na toekenning van de bijdrage uit NRG zullen partijen:
 - a. onder de voorwaarden en met inachtneming van het Masterplan PARK21, de structuurvisie van de gemeente en de Waterstructuurvisie van Rijnland - een ‘Uitvoeringsplan Watersysteem PARK21’ opstellen en uiterlijk eind 2015 afronden, waarin een nadere uitwerking plaatsvindt van de wijze waarop een duurzaam watersysteem (inclusief flexibel peil en ondiepe plas) wordt gerealiseerd;
 - b. in het kader van de planvorming van PARK21 zorgdragen voor de aanleg van de ondiepe plas en invoering van een duurzaam watersysteem (inclusief flexibel peil) conform het Uitvoeringsplan, tot de maximale bijdrage uit NRG en het door de gemeente ter beschikking gestelde bedrag als bedoeld in lid 2 van dit artikel. Tot deze werkzaamheden behoren planvorming, voorbereiding, advies, verwerving en uitvoering van de hiervoor benodigde werkzaamheden; De intentie is de uitvoering van de werkzaamheden uiterlijk eind 2024 af te ronden.
 - c. zich maximaal en actief inspannen om de aanleg van het duurzaam watersysteem mogelijk te maken door onder andere actieve advisering in de planvorming en voorbereiding van de uitvoering, benodigde operationele handelingen in het peilbeheer, en het overtuigen van derden waaronder grondeigenaren van het belang van invoering van flexibel peil.

Art. 4: Ontbindende voorwaarde

Deze overeenkomst wordt aangegaan onder de ontbindende voorwaarde dat toekenning van de in artikel 3 lid 2 genoemde bijdrage uit gemeentelijke fondsen door de gemeenteraad van Haarlemmermeer wordt goedgekeurd. Indien deze bijdrage niet wordt goedgekeurd is deze overeenkomst van rechtswege met terugwerkende kracht ontbonden.

Art. 5: Procedures

1. Partijen spannen zich in om de noodzakelijke publiek- en privaatrechtelijke medewerking voor het Project te verkrijgen met behoud van de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid van Partijen en zullen hierin in gezamenlijkheid optreden.
2. Partijen zullen zich onthouden van het op enigerlei wijze belemmeren of vertragen van de totstandkoming van planologische maatregelen die voor de realisatie van het Project zijn vereist.
3. Alle in deze Overeenkomst aangegeven verplichtingen gelden binnen de beperkingen van de bevoegdheden van Partijen en hun bestuursorganen en laten hun publiekrechtelijke verantwoordelijkheden en de uitoefening van hun publiekrechtelijke bevoegdheden onverlet.
4. Partijen zullen zich, voor zover dat in hun vermogen ligt, maximaal inspannen om de voor de realisatie van het Project te voeren procedures, te verlenen vergunningen en de in het kader van de uitvoering te verrichten aanleg- en /of bouwactiviteiten te laten plaatsvinden.
5. Indien publiekrechtelijke besluitvorming ertoe leidt dat de ondiepe recreatieplas of realisatie van een flexibel peil binnen PARK21 niet mogelijk is, zullen Partijen in overleg treden over de alsdan ontstane situatie.

Art. 6: Geschillen

1. Eventuele geschillen in verband met de uitvoering van de Overeenkomst worden, in onderling overleg tot een oplossing gebracht, waarbij Partijen niet tussentijds over het geschil met derden zullen communiceren. Een geschil is aanwezig indien een der Partijen dat stelt. Partijen zullen zich maximaal inspannen om het geschil op te lossen.
2. Indien een geschil in eerste instantie niet tot oplossing komt, zullen de bij het geschil betrokken Partijen het geschil binnen hun organisatie voorleggen op het daartoe passende bestuursniveau. Partijen zullen met alle bestuurlijke inzet en mogelijkheden trachten het geschil op te lossen.
3. Indien Partijen niet tot overeenstemming komen dan kan één der Partijen besluiten het geschil voor te leggen aan de rechtbank Noord-Holland, locatie Haarlem.

Art. 7: Inwerkingtreding, wijziging en werkingsduur

1. Deze overeenkomst wordt aangegaan per datum van ondertekening door Partijen en duurt totdat partijen aan alle verplichtingen uit deze overeenkomst hebben voldaan.
2. Bij een onvoorziene omstandigheid die met zich meebrengt dat de ongewijzigde uitvoering van (enige) bepaling van deze overeenkomst naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet (meer) kan worden vereist (zoals bijvoorbeeld een overschrijding van het maximum bedrag genoemd in artikel 3 lid 2) of in geval van een overschrijding van de

in artikel 3 lid 3 sub b genoemde termijn, treden Partijen in overleg en verrichten Partijen onderzoek naar het tot stand brengen van een aanvaardbare oplossing ter zake, daarbij rekening houdend met hun wederzijdse belangen dienaangaande. Partijen nemen daartoe ook een inspanningsverplichting op zich.

3. Iedere partij is gerechtigd een voorstel tot wijziging en/of aanvulling van deze overeenkomst voor te leggen. Wijziging en/of aanvulling van deze overeenkomst geschiedt alleen met een door alle Partijen ondertekende schriftelijke verklaring.

Aldus ondertekend,

op 19 februari 2014, te Haarlemmermeer

Namens de Gemeente Haarlemmermeer

Namens het Hoogheemraadschap van Rijnland

Wethouder J.J. Nobel

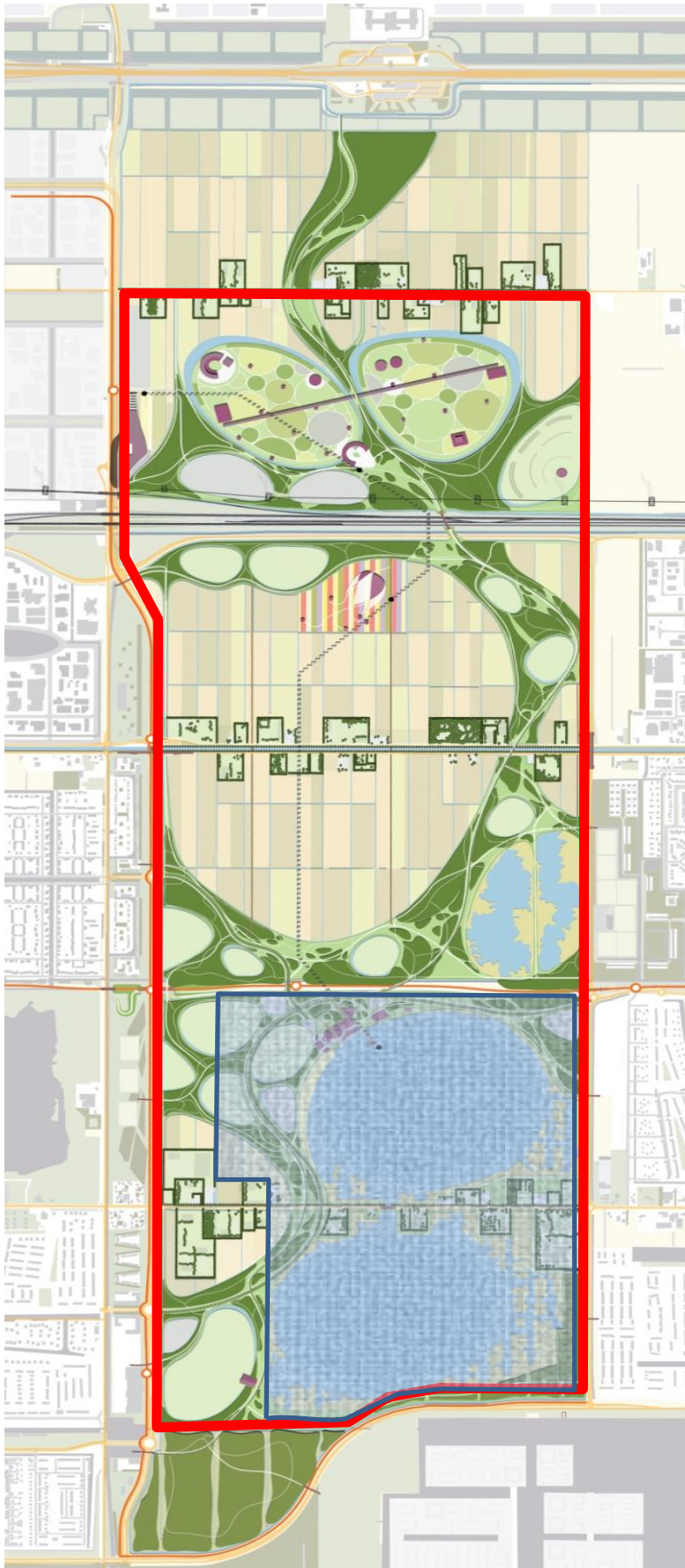
Hoogheemraad A.G. Straathof

.....

.....

Bijlage 1: Plankaart Gebied flexibel peil PARK21 en deelgebied 2.

Bijlage 1: Plankaart gebied Flexibel Peil PARK21 en deelgebied 2

Gebied Flexibel
Peil PARK21

Deelgebied 2